

Privatizacija vodnih virov

Gimnazija Jožeta Plečnika, Ljubljana

Študij okolja 2.A

Gašper Majhen, David Ivančič Stanojević,

Marcel Vavtar, Kristjan Južina

Uvod

- Voda je ključna za preživetje vseh živih bitij. Kljub temu pa je prodana kot surovina na mednarodnem trgu.
- Do tega je prišlo zaradi privatizacije vodnih virov.
- Mnogo ljudi zato nima dostopa do vode, čeprav bi morala to biti osnovna človekova pravica.
- O tej problematiki ne govorimo dovolj.

Privatizacija

- Podjetja kupujejo pravice do virov vode.
- Privatizacija se je množično začela v začetku leta 1990 v Južni Ameriki in se razširila v druge razvijajoče se države.
- Privatizacijo je podpirala Svetovna banka ter trgovske organizacije.
- Večinoma privatizirajo vodna omrežja, z namenom, da vodo prodajajo prebivalcem po višji ceni.

Pozitivni vplivi privatizacije

- V revnejših državah je bolj pogosta korupcija. Zato je lahko bolj koristno, da vodo privatizirajo ter nadzor prepustijo zunanjim podjetjem. S tem ima dostop do vode več prebivalcev, kljub višji ceni. Posledično je manjša smrtnost prebivalstva.
- Privatizacija prav tako izboljša infrastrukturo.

Negativni vplivi privatizacije

- Prioriteta podjetij je dobiček in ne skrb za ljudi in okolje.
- Kršitev človekovih pravic.
- Vodo dovajajo v kraje kjer je voda dražja, zato kraji z nižjimi cenami vode ostanejo suhi.

Primeri

- Nestle ima v Ameriki v lasti okoli 50 izvirov. V veliko primerih so črpali več vode kot jim je bilo dovoljeno. Poleg tega so zelo onesnaževali okolje.

Primeri

- Bechtel je v Boliviji povišal cene vode, da si je prebivalci niso mogli privoščiti. Prav tako jim je prepovedal zbiranje vode brez dovoljenja.

Primeri

- *Coca-Cola* je v Indiji ilegalno črpala več kot 1.5 milijon litrov vode na dan in onesnaževala polja domačinov.

Privatizacija v Sloveniji

- Ustava v Sloveniji določa le, da so naravna bogatstva javno dobro ne pa kdo lahko z njimi upravlja.
- Trenutna zakonodaja pravi da ima oskrba prebivalstva s pitno vodo prednost pred ostalimi dejavnostmi.

Viri

- <https://foodispower.org/environmental-and-global/water-usage-privatization/>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Water_privatization
- <https://www.foodandwaterwatch.org/2015/08/02/water-privatization-facts-and-figures/>
- <http://voda.svoboda.si/gradivo/nevarnosti-privatizacije-vode-virov-oskrbe/>
- <https://www.managementstudyguide.com/privatization-of-water.htm>
- <https://waronwant.org/news-analysis/coca-cola-drinking-world-dry>

Viri

- <https://indonesiadesignstudio.blog/2016/04/11/post-b%EF%BC%9Awater-privatization/>
- <https://kinex.co.uk/blog/save-water-save-money-for-your-business>
- <https://you.wemove.eu/campaigns/stop-water-privatization>
- <https://www.barillacfn.com/en/magazine/food-for-all/the-pros-and-cons-of-water-privatization/>
- https://www.mlive.com/news/2016/10/nestle_groundwater_pumping_exp.html
- <https://www.socialistparty.ie/2015/04/bolivia-april-2000-uprising-defeats-water-privatisation/>
- <http://voda.svoboda.si/gradivo/nevarnosti-privatizacije-vode-virov-oskrbe/>